BASELINE-ДОСЛІДЖЕННЯ БАР'ЄРІВ, ПОТРЕБ ТА МОЖЛИВОСТЕЙ РЕ-/ІНТЕГРАЦІЇ ОСІБ З ДОСВІДОМ МІГРАЦІЇ ЗА КОРДОН ТА ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНИХ ОСІБ, А ТАКОЖ ПОТРЕБ НАСЕЛЕННЯ У ГРОМАДАХ ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

БЛАГОДІЙНА ОРГАНІЗАЦІЯ «БЛАГОДІЙНИЙ ФОНД «РОКАДА»

співпраця з німеччиною
DEUTSCHE ZUSAMMENARBEIT

giz Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH

YOUA

Міністерство соціальної політики, сім'ї та єдності України

Виконавець:
Рокада Благодійний фонд

SOCIO INFORM

BASELINE-ДОСЛІДЖЕННЯ

бар'єрів, потреб та можливостей ре-/інтеграції осіб з досвідом міграції за кордон та внутрішньо переміщених осіб, а також потреб населення у громадах Дніпропетровської області

Благодійна організація "Благодійний фонд «РОКАДА»

ЗМІСТ

- Фактори збереження людського потенціалу громад
- Потреби ВПО, та осіб з досвідом міграції за кордон
- Зміни необхідні для збереження потенціалу громад
- Ресурсний запит. Потреби громад.

Якісне дослідження у Криворізькій, Перещепинській, Жовтоводській громадах.

У кожній опитано:

- Місцевих мешканців (1 фокус - група);
- Внутрішньо-переміщених осіб та повернених мешканців (1 Фокус-група);
- Представників ОМС, соціальних установ та сервісів, місцевої філії Центру зайнятості, організації громадського сектору, закладу освіти, бізнесу (6 глибинних інтерв'ю).

ПРЕДМЕТ ДОСЛІДЖЕННЯ

Дослідницьке питання

Які послуги та інновації сприятимуть інтеграції ВПО, реінтеграції осіб з досвідом міграції за кордон, мотивації місцевих мешканців залишатись жити у громаді?

Визначення понять

- Інтеграція – **процес включення людини у життя громади, або суспільства, так, щоб вона могла брати участь у соціальному, економічному та культурному житті на рівних умовах з іншими. Інтеграція означає, що особа не ізольована, а має доступ до роботи освіти та спілкування в новому середовищі.**

- Реінтеграція – **повернення людини/ групи людей до звичного життя у суспільстві після вимушеної ізоляції, переміщення або тривалої перерви у соціальних зв'язках. Йдеться про відновлення зв'язків із громадою, доступу до послуг, роботи та повноцінної участі у житті суспільства.**

ФАКТОРИ ЗБЕРЕЖЕННЯ ЛЮДСЬКОГО ПОТЕНЦІАЛУ ГРОМАД

ЛЮДСЬКИЙ ПОТЕНЦІАЛ В УМОВАХ ВІЙНИ

Війна в цілому спричинила негативний вплив на людський потенціал громад Дніпропетровщини. Зокрема, через природне скорочення населення та міграційні процеси. Це ставить громади перед рядом викликів - від зменшення економічної спроможності (через втрату трудових ресурсів) до зростання навантаження на систему соціального захисту (у зв'язку з приростом соціально вразливих груп населення).

КЛЮЧОВІ ТЕНДЕНЦІЇ:

- **Природнє скорочення населення;**
- **Масовий виїзд місцевих мешканців** (орієнтовно 20% у Криворізькій та Жовтоводівській ТГ, та 5-10% у Перещепинській);
- **Прибуття значного числа ВПО** (орієнтовно 8-20% від довоєнної чисельності населення громад)*.

НАСЛІДКИ:

- **Зміна чисельності населення** (незначне зростання чисельності у Жовтоводській ТГ, Перещепинській ТГ, зменшення чисельності у Криворізькій ТГ);
- **Старіння населення** (через виїзд молоді у більші міста чи за кордон);
- **Зростання частки непрацездатного населення** (виїзд працездатних мешканців, приїзд осіб старшого віку та дітей);
- **Зростання частки осіб, які потребують соціальних послуг.**

ЛЮДСЬКИЙ ПОТЕНЦІАЛ В УМОВАХ ВІЙНИ

У цих умовах спроможність громад ефективно залучати та інтегрувати / реінтегрувати ВПО й осіб з досвідом міграції за кордон, а також створювати умови для життя мешканців є визначальною для збереження їхнього потенціалу. Сьогодні, ця спроможність є обмеженою – у громад Дніпропетровщини є як сильні сторони (які роблять життя у громаді привабливим), так і слабкі.

Це, у свою чергу, примушує переосмислити, чинники, які:

МОТИВУЮТЬ ЖИТИ У ГРОМАДІ

(сильні сторони громад)

СТИМУЛЮЮТЬ ВІДТІК МЕШКАНЦІВ

(слабкі сторони громад)

ПРИВАБЛЮЮТЬ ДО ГРОМАДИ НОВИХ МЕШКАНЦІВ

(ВПО чи осіб з досвідом міграції за кордон)

КЛЮЧОВІ ФАКТОРИ, ЯКІ МОТИВУЮТЬ ЖИТИ В ГРОМАДАХ

1. **Доступність та невисока вартість житла (для оренди та купівлі) у порівнянні з іншими областями України.**

2. **Освітня інфраструктура та можливості дозвілля для дітей.**
Надання якісних освітніх послуг у школах, садочках (у Жовтоводській і Перещепинській ТГ) та позашкільній сфері є важливим фактором для сімей з дітьми. У громадах також розвинена фахова передвища освіта, а у Криворізькій ТГ - можливості здобуття вищої освіти.

3. **Можливості працевлаштування.**
Хоча рівень зарплат у цільових громадах зазвичай нижчий за очікуваний, тут реалістично знайти роботу.

4. **Доступність і якість первинних медичних послуг.**
Розвиток приватної медицини, яка дозволяє отримати послуги вузьких спеціалістів.

5. **Розвинена мережа гуманітарної допомоги та соціальної підтримки.**

КЛЮЧОВІ ФАКТОРИ ВІДТОКУ НАСЕЛЕННЯ

1. **Низький рівень безпеки.**
Окрім воєнних загроз, браку та неналежного стану укриттів, відчуття небезпеки посилюють поширеність алкогольної та наркотичної залежності, психічних розладів.

2. **Недостатньо привабливі умови праці.**
Низький рівень заробітних плат, брак робочих місць для висококваліфікованих фахівців, переважання важкої фізичної праці, значна тривалість робочих змін, затримки зарплат, поширеність тіньової зайнятості.

3. **Відсутність/обмежені можливості дозвілля та здобуття вищої освіти**
(у Жовтоводській і Перещепинській ТГ). Дистанційний формат роботи дитячих садків (у Криворізькій ТГ) додатково ускладнює можливості для працевлаштування батьків.

4. **Брак вузькопрофільних лікарів,**
труднощі з доступом до медичних послуг у мешканців сіл (Перещепинська ТГ), брак можливостей для реабілітації ветеранів. Недостатній рівень безбар'єрності.

5. **Погана екологічна ситуація**
(шкідливі викиди промислових підприємств, стихійні сміттєзвалища, недостатність водопостачання).

ФАКТОРИ ЗАЛУЧЕННЯ

ВПО та мешканці, які виїхали за кордон – цінний ресурс для громад, який може пом'якшити негативні демографічні зміни. На початковому етапі їх приваблює та мотивує залишатись жити в громаді 3 ключових фактори:

1. Поле визначеності – люди схильні їхати у громаду, про яку мають базове уявлення, туди де вони розуміють з чого почати адаптацію (алгоритм дій, контактна установа/ особа).
2. Допомога. Забезпечення житлом, гуманітарною допомогою та доступ до соціальних послуг посилюють відчуття безпеки і впевненості, дає час на адаптацію.
3. Включення у громаду - толерування, налагодження зв'язків (створення умов для: спільного відпочинку і спілкування, формування груп взаємопідтримки, включення в освітні і робочі колективи, спільне інформаційне поле).

ПОЛЕ ВИЗНАЧЕНОСТІ

ДОПОМОГА

ВКЛЮЧЕННЯ У ГРОМАДУ

ПОТРЕБИ ВПО ТА ОСІБ З ДОСВІДОМ МІГРАЦІЇ ЗА КОРДОН

ПОТРЕБИ ВПО ТА ОСІБ З ДОСВІДОМ МІГРАЦІЇ ЗА КОРДОН

1. Актуальний стан справ засвідчує, що:

- процес інтеграції ВПО є помірно успішним, проте нерівномірним – окремі групи інтегруються краще, ніж інші;
- процес реінтеграції осіб із досвідом міграції за кордон загалом є успішним, однак це значною мірою зумовлено невеликою кількістю випадків повернення. У разі завершення війни існують ризики посилення конкуренції на ринку праці та зростання соціальної напруги.

2. У зв'язку з цим важливо враховувати:

- особливості процесів інтеграції та реінтеграції
- потреби ВПО, які наразі задовольняються недостатньо
- потреби осіб із досвідом міграції за кордон — з перспективою на майбутнє.

ІНТЕГРАЦІЯ ВПО

Інтеграція ВПО у громадах Дніпропетровської області є нерівномірною.

- Легше адаптувались ВПО з соціальними зв'язками у громаді;
- Найкраще інтегрувались діти (які відвідують місцеві заклади освіти та гуртки);
- Добре інтегрувались мешканці працездатного віку (35-50 р.), які прибули у громаду у перші роки війни. Більшість із них знайшли роботу, житло, облаштували побут;
- Складно інтегруватись людям старшого віку, особам з інвалідністю, безробітним, а також мамам з малими дітьми та молоді з вищими очікуваннями щодо оплати праці та професійної реалізації.

Важливо! ВПО переважно позитивно сприймаються у громаді, однак останнім часом відчуваються відчуження у стосунках з місцевими мешканцями. Що може бути зумовленим психічним виснаженням населення (як ВПО, так і постійних жителів громади).

ПОТРЕБИ ВПО

- **Житло**

з хорошими умовами проживання; місця для проживання у МТП (у м. Перещепино), спеціально облаштоване житла для маломобільних категорій ВПО;

- **Добре оплачувана робота, офіційне працевлаштування;**
- **Послуги медичних і соціальних працівників у МТП; послуги підтриманого проживання, соціального таксі;**
- **Грантова підтримка для розвитку підсобних домогосподарств**

(рослинництва, тваринництва);

- **Натуральна, гуманітарна допомога, грошова допомога**

(на лікування та оперативні втручання, засоби догляду та асистивні технології, енергоносії);

- **Інформування про актуальні можливості і послуги у громаді, інформаційні матеріали щодо надавачів медичних та соціальних послуг;**
- **Професійне навчання та перекваліфікація.**

ПОТРЕБИ ВПО

- **Психологічна підтримка**

(надається, але її недостатньо);

- **Можливості спілкування та соціалізації,**

клуби за інтересами для дорослих та осіб старшого віку; дитячі простори, дитячі гуртки на базі навчальних закладів;

- **Підтримка школярів при переході на україномовну програму навчання та у надолуження освітніх втрат;**
- **Юридичні та нотаріальні послуги;**
- **Можливості отримання ширшого спектра адміністративних послуг у громаді;**
- **Можливості дистанційного отримання виплат маломобільними громадянами**

(у зв'язку з обмеженнями, які встановлені у банківській системі);

- **Приміщення, для зберігання майна**

привезеного з попередніх домівок;

- **Покращення транспортного сполучення,**

дорожнього покриття (Перещепинська ТГ).

РЕІНТЕГРАЦІЯ ЖИТЕЛІВ

Реінтеграція мешканців з досвідом міграції за кордон, в цілому є успішною. Однак, громадяни, які повернулись на Батьківщину відчувають стрес та тривогу, у зв'язку з безпековою ситуацією та економічною нестабільністю. Попри це, їм вдалося:

- Зберегти коло соціальних зв’язків (джерело спілкування, підтримки та інформації);
- Налагодити побут (більшість повертались у власне житло, на звичне місце);
- Знайти роботу (хай навіть з нижчою оплатою праці).

Важливо! Загальне ставлення до людей, які повернулися з-за кордону є неоднозначним і коливається від повної підтримки до відвертого несприйняття.

ПОТРЕБИ ОСІБ З ДОСВІДОМ МІГРАЦІЇ

- Сприяння у працевлаштуванні (з достойним рівнем оплати праці, відповідно до освіти та кваліфікації);
- Розуміння кар'єрних та економічних перспектив повернення;
- Психологічна підтримка для дорослих і дітей (щоб подолати стрес, спричинений міграцією);
- Адаптація дітей у школах, надолуження освітніх втрат;
- Допомога у догляді за родичами старшого віку;
- Підготовка житла до приїзду (ремонт пошкоджень від обстрілів, підключення комунікацій);
- Інформування про можливості та послуги в громаді;
- Підвищення доступності адміністративних послуг.

ЗМІНИ, НЕОБХІДНІ ДЛЯ ЗБЕРЕЖЕННЯ ПОТЕНЦІАЛУ ГРОМАД

Ідеї мешканців та експертів громад

ЗМІНИ, НЕОБХІДНІ ДЛЯ ЗБЕРЕЖЕННЯ ПОТЕНЦІАЛУ ГРОМАД

Цільові громади Дніпропетровщини пропонують не достатньо привабливі умови життя. Вони мають свої переваги, однак часто програють конкуренцію за людський ресурс більш безпечним регіонам та великим містам.

Тому мешканці та експерти відзначають необхідність змін у громадах для підвищення привабливості проживання, зокрема визначають:

- **Ключові сфери докладання зусиль;**
- **Ідеї для покращення різних аспектів функціонування громади.**

КЛЮЧОВІ НАПРЯМИ РОЗВИТКУ ПОТЕНЦІАЛУ:

Посилення інституційної спроможності, управління і громадської участі

- підвищення ефективності управління;
- активізація громади, посилення участі мешканців у прийнятті рішень;
- відновлення довіри до місцевої влади;
- прозорість прийняття рішень;
- оновлення кадрів ОМС;
- покращення доступу до послуг.

Розвиток якісної зайнятості та економіки

- створення стабільних робочих місць з гідною оплатою праці;
- перекваліфікація кадрів під потреби ринку;
- зменшення трудової міграції (зокрема, кваліфікованих кадрів);
- підтримка та активізація місцевого та релокованого підприємництва.

Розвиток базових і спеціалізованих соціальних послуг

- підвищення якості життя вразливих груп;
- створення сервісів, яких бракує у зв'язку з війною;
- розширення спектра соціальних послуг;
- стандартизація якості послуг.

Розвиток інфраструктури, якості та безпечності середовища

- створення комфортного для життя середовища;
- покращення інклюзивності, безбар'єрності громад;
- підвищення фізичної безпеки;
- зниження кримінальних ризиків;
- подолання екологічних викликів;
- подолання, занедбаності населених пунктів;
- розвиток дозвілля.

Збереження населення та демографічна стабілізація

- зменшення відтоку молоді;
- створення умов для повернення мешканців;
- підвищення привабливості громади;
- трансформація громад з «транзитного хабу» у місце постійного проживання;
- залучення нових мешканців завдяки низькій вартості нерухомості.

Посилення соціальної згуртованості та інтеграції

- зниження відчуття депресивності міста через регулярні культурні та святкові події;
- подолання соціально-психологічної дистанції, відчуження між групами, соціальної ізоляції груп;
- формування ідентичності «нових» жителів громад;
- інтеграція ВПО, ветеранів.

НЕОБХІДНІ ЗМІНИ. ПОСИЛЕННЯ ІНТЕГРАЦІЇ.

- **Формування спільних просторів і програм взаємодії: місцеві–ВПО–повернені;**
- **Організація груп взаємопідтримки (земляцтв ВПО, осіб з досвідом міграції);**
- **Формування клубів за інтересами (городництво, ремесла, мовні клуби, жіночі та ветеранські спільноти);**
- **Розвиток сфери дозвілля. Створення дитячих і сімейних просторів (ігрові кімнати, гуртки);**
- **Розвиток програм соціальної адаптації та психоемоційної підтримки (зокрема, через місцевих психологів);**
- **Кар'єрний супровід ВПО;**
- **Розвиток соціального підприємництва (при МТП);**

НЕОБХІДНІ ЗМІНИ. ПОСИЛЕННЯ ІНТЕГРАЦІЇ.

- **Стимулювання переходу на офлайн-навчання дітей-ВПО;**
- **Програми надолуження освітніх втрат для дітей, що повернулися з-за кордону;**
- **Створення просторів для осіб старшого віку;**
- **Розвиток програм для людей старшого віку (соціалізація, догляд, активне довголіття);**
- **Впровадження програм просвітництва щодо взаємодії з ВПО та ветеранами;**
- **Підтримка волонтерських груп для забезпечення гарячого харчування безпосередньо на місцях обстрілів;**
- **Аудит житлового фонду. Реновація занедбаних гуртожитків і профілакторіїв для створення доступного фонду оренди житла для ВПО.**

НЕОБХІДНІ ЗМІНИ. СЕРВІСИ. ІНКЛЮЗІЯ.

- **Створення інтегрованих сервісних центрів («єдиного вікна»);**
- **Цифровізація черг та автоматизація запису на популярні адміністративні послуги;**
- **Розвиток локальних сервісних центрів для комплексного інформування (на базі ЦНАП або соціальних служб); створення інформаційного хабу;**
- **Розвиток та запровадження нових моделей соціальних послуг (мобільні бригади та виїзні сервіси, підтримане проживання, паліативний центр, раннє втручання, тренувальні квартири для соціалізації осіб з інвалідністю, модернізація і розширення послуги «соціального таксі», асистент вчителя, асистент дитини);**

НЕОБХІДНІ ЗМІНИ. СЕРВІСИ. ІНКЛЮЗІЯ.

- **Формування єдиних баз даних та покращення міжвідомчої взаємодії (ЦНАП, ПФУ тощо);**
- **Створення інституції для комплексного супроводу ВПО й мешканців, які повертаються з-за кордону;**
- **Створення «Хабу проєктів» (залучення грантів та інвестицій);**
- **Запуск громадського бюджету.**
- **Аудит роботи ОМС, оновлення управлінського персоналу та залучення молоді зі знаннями нових технологій.**

НЕОБХІДНІ ЗМІНИ. СЕРВІСИ. ІНКЛЮЗІЯ.

- Стандартизація роботи соціальних служб та запровадження єдиних протоколів надання послуг у громадах / районах міста;
- Розвиток реабілітаційних послуг та їх доступності (особливо для ветеранів і осіб з інвалідністю);
- Впровадження (продовження реалізації проєкту) безбар'єрних маршрутів і доступного середовища;
- Розширення доступу до ліків та медичних програм для вразливих груп населення;

НЕОБХІДНІ ЗМІНИ. ПІДТРИМКА ЗАЙНЯТОСТІ.

- **Реалізація програм перекваліфікації з врахуванням потреб ринку у робітничих професіях;**
- **Оновлення програм профтехосвіти відповідно до запитів бізнесу;**
- **Розвиток неформальної освіти;**
- **Навчання сучасних навичок (лідерство, фінанси, цифрові компетенції, дистанційна робота, AI-інструменти);**
- **Перекваліфікація жінок у дефіцитні професії;**
- **Створення локальних платформ працевлаштування; локального центру зайнятості / економічного розвитку (з функціями консультування, навчання, підтримки бізнесу).**
- **Розвиток соціального підприємництва (при МТП).**

НЕОБХІДНІ ЗМІНИ. ПІДТРИМКА БІЗНЕСУ.

- **Підтримка мікропідприємництва (грантові програми для бізнесу) та самозайнятості (фермерство, теплиці, переробка), малого та середнього бізнесу;**
- **Залучення релокованого бізнесу;**
- **Розвиток оборонної промисловості, транспортно-логістичної галузі та сфери IT;**
- **Розвиток дистанційної економіки (кол-центри, онлайн-послуги, фриланс);**

НЕОБХІДНІ ЗМІНИ. ПІДТРИМКА БІЗНЕСУ.

- **Розвиток туризму:**
  - **Криворізька ТГ - промисловий туризм (екскурсії на шахти та кар'єри);**
  - **Перещепинська ТГ - зелений туризм та рекреаційна економіка.**
- **Створення бізнес-інкубатора / платформи співпраці бізнесу і громади;**
- **Впровадження енергонезалежних технологій у комунальному секторі;**
- **Співфінансування придбання генераторів та зарядних станцій для малого та середнього бізнесу;**
- **Створення локальних центрів підтримки зайнятості та бізнесу.**

НЕОБХІДНІ ЗМІНИ. ІНФОРМУВАННЯ.

- **Створення єдиної інформаційної платформи громади, інтеграція офлайн та онлайн каналів комунікації (з урахуванням різних груп населення);**
- **Розвиток традиційних та нових інтерактивних інформаційних продуктів (карти послуг, довідників для ВПО, спрощених гайдів та буклетів (для ВПО та людей старшого віку), інтерактивної мапи послуг з актуальними графіками та вимогами до документів, соціальної реклами, інформаційних екранів (для інформування про вакансії, послуги);**

НЕОБХІДНІ ЗМІНИ. ІНФОРМУВАННЯ.

- **Запровадження проактивного / цільового інформування через чат-боти про актуальні можливості у громаді та SMS-інформування про соціальну допомогу для людей без смартфонів;**
- **Створення єдиного цифрового ресурсу для бізнесу з календарем подій та переліком грантових можливостей;**
- **Підвищення прозорості рішень та відкритості влади.**

РЕСУРСНИЙ ЗАПИТ. ПОТРЕБИ ГРОМАД.

Ідеї мешканців та експертів громад

РЕСУРСНИЙ ЗАПИТ. ПОТРЕБИ ГРОМАД

Цільові громади Дніпропетровщини зацікавлені у інтеграції ВПО та реінтеграції мешканців, які повертаються з-за кордону. Вони намагаються, надавати всебічну підтримку ВПО шляхом спрямування власних коштів, та залучення донорського фінансування. Утім цих зусиль недостатньо. Громади не мають достатнього ресурсу, щоб забезпечити цих людей житлом і спектром усіх необхідних соціальних послуг. Це свідчить про обмежену готовність до масового повернення мешканців після війни і потребу у різноплановій донорській підтримці.

ДЛЯ ПОСИЛЕННЯ ГОТОВНОСТІ ГРОМАДИ ПОТРЕБУЮТЬ ПІДТРИМКИ ЩОДО:

- ІНСТИТУЦІЙНОГО РОЗВИТКУ І ФІНАНСУВАННЯ
- КАДРОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
- ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ
- МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

ПОТРЕБИ ГРОМАД. ІНСТИТУЦІЙНИЙ РОЗВИТОК І ФІНАНСУВАННЯ

- Фінансування впровадження та розширення можливостей надання соціальних послуг підтриманого проживання та стаціонарного догляду (ремонт приміщень, закупівля меблів, навчання, оплата праці персоналу);
- Фінансування роботи Ресурсного центру;
- Підвищення рівня заробітної плати працівників бюджетної та соціальної сфери для приваблення працівників та зниження плинності кадрів;
- Заходи з психологічного розвантаження протидії професійному вигоранню соціальних працівників;
- Впровадження державних субвенцій на соціальну сферу та культуру;
- Відкриття постійно діючих відділень Пенсійного фонду та Центру зайнятості (Перещепинська громада); інституції для комплексного супроводу ВПО та мешканців, які повертаються з-за кордону.

ПОТРЕБИ ГРОМАД. ІНСТИТУЦІЙНИЙ РОЗВИТОК І ФІНАНСУВАННЯ

- Впровадження послуги видачі ідентифікаційних номерів у ЦНАП;
- Налагодження оперативного зворотного зв’язку між ЦНАПом та ПФУ (створення єдиної бази / ефективних каналів комунікації);
- Законодавче спрощення процедур реєстрації пошкодженого майна через ДРРП для ВПО, які втратили оригінали документів;
- Узгодження процедур та вимог до документів між адміністраторами ЦНАПу та представниками ТЦК для уникнення конфліктів під час надання послуг військовозобов'язаним;
- Посилення повноважень дорадчих органів: надання Раді ВПО реальних важелів впливу на прийняття рішень місцевою владою.

ПОТРЕБИ ГРОМАД.
ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК

- Підготовка психологів (зокрема для роботи з потребами військових та ПТСР), асистентів дитини для інклюзивного навчання, водіїв соціального таксі, фахівців з енергоефективності;
- Спеціалізоване навчання за стандартами надання соціальних послуг (денний догляд, підтримане проживання);
- Навчання та сертифікація додаткових працівників ЦНАПу, зокрема, для отримання кваліфікації та посади реєстратора;
- Спеціалізовані тренінги, спрямовані на роз'яснення нового законодавства, зокрема щодо житлових сертифікатів, ваучерів на житло, процедур отримання довідок з окупованих територій;
- Розвиток навичок проєктного менеджменту та написання грантових заявок для залучення міжнародних інвестицій для розвитку громади (для місцевих громадських організацій, які працюють із вразливими групами населення); ведення реєстру збитків;
- Взаємний обмін досвідом надання соціальних послуг між громадами.

ПОТРЕБИ ГРОМАД. МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

- Розширення та модернізація парку машин соціального таксі, зокрема, для перевезення лежачих хворих;
- Надання автомобілів, обладнаних інструментами для побутової допомоги (косіння трави, дрібного ремонту) для мобільних мультидисциплінарних команд (Перещепинська ТГ, ЦНАП Жовтоводівської ТГ);
- Забезпечення велосипедами, мопедами, автомобілями соціальних робітників;
- Проведення капітальних ремонтів приміщень:
  - Для впровадження послуги підтриманого проживання (Криворізька ТГ);
  - Для облаштування гуртожитків, прихистків та центрів надання послуг;
  - Центру зайнятості (Жовтоводівської ТГ);
- Забезпечення ЦНАП Жовтоводівської ТГ приміщенням більшої площі.

ПОТРЕБИ ГРОМАД. МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

- Модернізація застарілих систем опалення та водопостачання в закладах соціальної сфери;
- Розв'язання проблем із потужністю електромереж для стабільної роботи установ; забезпечення установ засобами енергонезалежності (зарядні станції, генератори);
- Закупівля нових меблів (ЦНАП Жовтоводівської ТГ);
- Придбання станцій для оформлення паспортів (ID-карток) та обладнання для видачі посвідчень водія безпосередньо в ЦНАПі (Жовтоводівська ТГ);
- Встановлення ліфта в будівлі Управління соціального захисту (Перещепинська ТГ);

ПОТРЕБИ ГРОМАД. МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

- **Закупівля планшетів для людей з порушеннями зору та систем озвучування для людей із вадами слуху;**
- **Придбання витратних матеріалів для «Просторів, дружніх до дитини» (пісок, пластилін, пазли тощо).**

співпраця з німеччиною
DEUTSCHE ZUSAMMENARBEIT

giz

YOUA

Міністерство соціальної політики, сім'ї та єдності України

Рокада

SOCIO INFORM

ДЯКУЄМО ЗА УВАГУ!

rokada.org.ua

співпраця з німеччиною
DEUTSCHE ZUSAMMENARBEIT

giz Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH

YOUA

Міністерство соціальної політики, сім'ї та єдності України

Виконавець:

Рокада Благодійний фонд

SOCIO INFORM

ДЯКУЄМО ЗА УВАГУ!

rokada.org.ua